

Mahdollistaja vai ankeuttaja: hankerahoitus kulttuurialan muokkaajana

Vitikka Riikka, Jakku Hanna

22.9.2017 ::

Näin viittaat tähän julkaisuun

Vitikka, R. & Jakku, H. 2017. Mahdollistaja vai ankeuttaja: hankerahoitus kulttuurialan muokkaajana. Teoksessa P. Isomursu, P. Hoppu & D. Wallenius (toim.) Minne matka, kulttuurituottaminen? Pohjoinen näkökulma kulttuurituottamiseen nyt ja tulevaisuudessa. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 28. Hakupäivä xx.x.201x. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe201709188637>.

Tahto kulttuuri- ja luovien alojen kehittämiseen on Pohjois-Pohjanmaalla vahva. Maakunnassa on tehty vuonna 2014 Pohjois-Pohjanmaan luovan talouden kehittämisohjelma yhteistyössä alueen viranomaistahojen ja asiantuntijoiden kanssa. Ohjelman mukaan Oulu on luovan talouden toinen valtakunnan keskus. Hankerahoitus nähdään usein kulttuurialan toimijoiden keskuudessa kuitenkin haastavana ja tuntemattomana rahoitusmuotona.

Tahto kulttuuri- ja luovien alojen kehittämiseen on periaatteessa Pohjois-Pohjanmaalla vahva. Maakunnassa on tehty vuonna 2014 Pohjois-Pohjanmaan luovan talouden kehittämisohjelma yhteistyössä alueen viranomaistahojen ja asiantuntijoiden kanssa. Ohjelman mukaan Oulu on luovan talouden toinen valtakunnan keskus. Lisäksi ohjelmassa todetaan, että luova talous mahdollistaa maakunnan kasvun ja kokonaisvaltaisen kehittämisen. [\[1\]](#)

Käytännön kehittäminen kuitenkin ontuu monessakin mielessä. Hankerahoitus nähdään usein kulttuurialan toimijoiden keskuudessa haastavana, ja sinänsä rahoitusten hakemiseen tottuneille toimijoille myös tuntemattomana rahoitusmuotona. Hankkeiden rahoittajat taas miettivät jatkuvasti, miten kulttuuri- ja luovilta aloilta saataisiin enemmän ja etenkin hyviä hankehakemuksia. Esimerkiksi vuoden 2015 syksyllä Pohjois-

Pohjanmaan liiton Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) haun yhtenä erityisenä teemana olivat luovat alat ja niiden kytkeytminen muihin toimialoihin ^[2].

Tässä työssä selvitetiin, mikä kulttuurin hankerahoituksessa "mättää": mitä ovat ne syyt, jotka hankaloittavat kulttuurialan hankerahoitusta Pohjois-Pohjanmaalla sekä kuinka paljon kulttuuri- tai luovien alojen hankkeita maakunnassa on todellisuudessa rahoitettu ja millä perusteilla. Samalla pohdittiin, millä tavoin hankerahoituksen ohjautuminen muokkaa pohjoissuomalaista kulttuurialaa – vai onko sillä varsinaista vaikutusta alan kehittämisessä. Tavoitteena oli myös selvittää, mitä kulttuuritoimijat toivovat rahoittajilta ja vastaavasti, mitä hankerahoittajat toivovat kulttuuritoimijoilta. Näkökulma oli kehittävä: onko hankerahoitus kulttuurialalle tällä hetkellä mahdollistaja vai ankeuttaja ja mitä se voisi olla tulevaisuudessa. Mitä pitäisi tehdä, jotta asiat olisivat toisin?

Pohjois-Pohjanmaalla päätettävät EU- ja Suomi 100 -ohjelman hanketuet

Euroopan unionin jäsenvaltioiden taloudellista kehitystä tuetaan muun muassa rakenne- ja investointirahastoilla ^[3]. Niiden tuki myönnetään alueellisten viranomaisten tai ministeriöiden kautta. Alueellisia EU-rahastoja ovat esimerkiksi rakennerahastot ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto). Rakennerahastoja taas ovat Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahasto (ESR). ^[4] ^[5] Myös kansallisessa Suomi 100 -ohjelmassa on alueelliset osiot ^[6].

Pohjois-Pohjanmaalla EAKR-hankkeita rahoitetaan sekä Pohjois-Pohjanmaan liiton, että Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kautta. ESR- ja maaseuturahaston hankkeita rahoitetaan pelkästään ELY-keskuksesta – tosin maaseuturahaston Leader-hankkeiden alustava valinta tehdään yleensä jossakin maakunnan viidestä Leader-ryhmästä. Rahoituspäätöksiä ennen Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kulttuuri- ja luovien alojen hankehakemukset käsitellään ELY:n kulttuuri- ja luovien alojen teemaryhmässä, jossa ovat mukana Pohjois-Pohjanmaan liiton, Pohjois-Pohjanmaan ELY:n, Pohjois-Pohjanmaan AVI:n ja Taiteen edistämiskeskuksen asiantuntijat. Oulussa toteutettavien Suomi 100 -ohjelman hankkeiden tuki myönnetään Oulun kaupungin kautta ja muualla maakunnassa toteutettavien hankkeiden tuki Pohjois-Pohjanmaan liiton kautta.

Selvityksen toteutus

Kulttuuri- ja luovien alojen hankerahoitusmahdollisuudet vaihtelevat paljon eri ohjelmissa ja -rahastoissa. Työssä haastateltiin siksi kuutta jonkin alueellisen EU-rahaston ja lisäksi yhtä kansallisen Suomi 100 -ohjelman asiantuntijaa. Heitä kutsutaan artikkelissa rahoittajiksi. Haastattelujen tueksi rahoittajilta pyydettiin taulukoita tai hanketietoja EU-rahoitteisista kulttuuri- ja luovien alojen hankkeista. Hanketiedot pyydettiin ohjelmakaudelta 2014–2020 marraskuun 2016 loppuun mennessä. Hankerahoituksen haasteita ja ratkaisuehdotuksia kysyttiin rahoittajien lisäksi kolmelta kulttuuri- ja luovien alojen hankkeiden toteuttajalta. Heitä kutsutaan artikkelissa kulttuuritoimijoiksi.

Haastattelut eivät ole kattavia, joten tutkimuksessa ei ole mukana kaikkia edellä mainittujen rahoittajatahojen hallinnoimia rahoituksia eikä niiden kaikkia kulttuuri- ja luovien alojen hankkeita. Esimerkiksi ELY-keskuksen EAKR-hankkeet ja selkeät yritystukihankkeet jätettiin selvityksen ulkopuolelle. Yritysrahoituksen osalta tarkasteluun otettiin kuitenkin EAKR:n yritysten kehittämisavustukset ja toimintaympäristön avustukset. Myös kansallinen CreMA-rahoitus jätettiin tarkastelun ulkopuolelle - senkin alueelliset rahoituspäätökset tehdään ELY-keskuksessa. Pohjois-Pohjanmaan liitto hallinnoi edellä mainittujen ohjelmien lisäksi Suomen ja Venäjän välisiä yhteistyöhankkeita rahoittavaa Karelia CBC -ohjelmaa, mutta ohjelma hyväksyttiin vasta vuoden 2016 lopussa, eikä siitä rahoitettuja hankkeita ollut käynnissä selvitysvaiheessa vielä lainkaan.

Kulttuurihankkeet rakennerahastoissa: EAKR ja ESR

Kaikkien rakennerahastohankkeiden eli EAKR- ja ESR-hankkeiden rahoittamista ohjaa valtakunnallinen Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 -rakennerahasto-ohjelma ja sen rahoitusperusteet. Ohjelman tavoitteena on parantaa työllisyyttä ja lisätä alueiden kilpailukykyä ja elinvoimaisuutta. ^[5] Rahoitettavien hankkeiden tulee olla myös voimassa olevan Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelman mukaisia.

Kuluvalla ohjelmakaudella rakennerahasto-ohjelmasta on rahoitettu verrattain vähän varsinaisia kulttuuri- ja luovien alojen hankkeita. Pohjois-Pohjanmaan liiton EAKR-tuella on rahoitettu kaksi ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ESR-tuella neljä puhdasta kulttuuri- ja luovien alojen hanketta. Hankkeiden hakijat ovat Oulun kaupunki, Raahen koulutus kuntayhtymä, Lapin yliopisto, Oulun ammattikorkeakoulu ja Centria ammattikorkeakoulu. Kaksi viimeistä on hankkeissa sekä päähakijan että osahakijan rooleissa. Hankkeissa on mukana osahakijoina myös yhdistyksiä, kuten Kuusamo-opiston kannatusyhdistys ry ja Oulun kulttuuritapahtumayhdistys ry.

Pohjois-Pohjanmaan liiton EAKR-tuella rahoitettu "Tapahtumien Hubi" tähtää Oulun kaupungin tapahtumatuotannon toimintaympäristön kehittämiseen. Samoin EAKR:sta rahoitetussa Pelilaboratorioiden investoinnit -hankkeessa toteutetaan nimensä mukaisesti investointeja Oulun ammattikorkeakoulun pelilaboratorioon. Samalla se tukee Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ESR-tuella rahoitetun Pelialan osaamisen ja hautomotoiminnan kehittäminen Pohjois-Pohjanmaalla -hankkeen tavoitteita. Jälkimmäisessä pyritään soveltamaan jo kehitettyä GameLAB -mallia osaksi Oulun ammattikorkeakoulun toimintaa.

Muiden ESR-hankkeiden sisältö on moninainen. CREATO – Luovasta osaamisesta kasvua ja voimaa liiketoimintaan -hankkeessa pyritään edistämään pk-yritysten kehitystä ja kasvua kouluttamalla niiden henkilöstöä luovan talouden arvonmuodostusmallin temaattisten kokonaisuuksien mukaisesti. Soveltavan kuvataiteen ja luontokuvauksen maisteriohjelma -hankkeen tarkoituksena on kouluttaa soveltavan kuvataiteen ja luontokuvauksen osaajia esimerkiksi luontomatkojen tai hyvinvointipalvelujen tarpeisiin. Viestintä PRO -hankkeen tavoitteena taas on luoda toimintamalli, jolla voidaan madaltaa pk-yritysten kynnystä ottaa luovien alojen opiskelijoita työssäoppimisjaksoille ja palkkatyöhön.

Pohjois-Pohjanmaan liiton EAKR-tuella on rahoitettu lisäksi muutama jonkin muun toimialan hanke, joissa on hyödynnetty luovia menetelmiä, kuten palvelumuotoilua tai muuta käyttäjälähtöistä tutkimusmenetelmää. Pohjois-Pohjanmaan ELY:n ESR-tuella on rahoitettu useitakin hankkeita, joissa hankkeen tavoitteisiin pyritään kulttuurin tai taiteen keinoin. Niissä kulttuuriala ei ole kuitenkaan niin suuressa roolissa, että hankkeita olisi käsitelty ELY:n Kulttuuri- ja luovien alojen teemaryhmässä tai että hankkeet olisi luokiteltu alan hankkeiksi. Hankkeiden lukumäärästä ei ole tarkempaa tietoa.

EAKR-tukea on myönnetty erilaisina yritysten kehittämisavustuksina 19 kulttuuri- ja luovien alojen yritykseksi luokitellulle toimijalle. Luovien alojen yritykset on luokiteltu yritysten avustusluettelossa laajasti. Mukana ovat seuraavat alat: erilainen tekstiilituotteiden, vaatteiden ja asusteiden valmistus, sanomalehtien painaminen, matkailu, tietokonepelien kustantaminen, elokuvien, videoiden ja televisio-ohjelmien tuotanto, ohjelmistojen suunnittelu ja valmistus, taideteollinen muotoilu ja suunnittelu, taiteellinen luominen, huvi- ja teemapuistojen toiminta sekä erikoistunut rakennustoiminta.

Kulttuuri- ja luovien alojen EAKR- tai ESR-hankkeille ei ole tehty kielteisiä päätöksiä. Rahoittajan mukaan rahoitusta ei ole näiltä aloilta kovin paljon haettu – ainakaan hakemukset eivät ole päätyneet päätöksentekoprosessiin saakka. EAKR-rahoittajan mukaan kulttuuritoimijoiden hakuintoa saattaa vähentää se, että hakijoille kerrotaan jo hakuvaiheessa rahoituskriteerit, kuten esimerkiksi, että rakennerahasto-ohjelmasta ei voi saada rahoitusta, ellei hanke vaikuta jotenkin uuden yritystoiminnan alkamiseen tai alan kehittämiseen. Samalla hakijoille muistutetaan, että kaikissa hankkeissa on oltava omaa rahoitusta.

Kulttuurihankkeet maaseuturahastossa

Suoraan ELY-keskuksen kautta rahoitettavien maaseuturahaston hankkeiden rahoitusta ohjaa Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2014–2020 eli maaseutuohjelma ^[7]. Se eroaa esimerkiksi rakennerahasto-ohjelmasta alueellisuudellaan: maaseutuohjelma kohdistuu nimenomaan Pohjois-Pohjanmaalle. Se on alueella tehty alueen tarpeista käsin, kun taas rakennerahasto-ohjelma on valtakunnallinen. Maaseutuohjelmalla pyritään kehittämään maataloutta ja muita maaseudun elinkeinoja, parantamaan maaseudun työllisyyttä sekä yrittämisen ja elämisen edellytyksiä ^[8].

Maaseutuohjelma ja alueelliset muut kehittämisohjelmat, kuten Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelma ja Pohjois-Pohjanmaan luovan talouden kehittämisohjelma, ovat kaikki linjassa keskenään, sillä muut ohjelmat on kirjoitettu maaseutuohjelman sisään. Maaseutuohjelma on myös toimialariippumaton. Kaikki kulttuuri- ja luovien alojen hankkeet sopivat siten maaseutuohjelmaan, sillä edellytyksellä, että ne täyttävät ohjelman tavoitteet.

Suoraan ELY-keskuksen rahoituskiintiöstä on rahoitettu kaksi maaseutuohjelman kulttuurialan hanketta, mikä vastaa noin 5 % maaseuturahaston koko rahoituskehyksestä. Niiden hakijat ovat Oulun ammattikorkeakoulu ja Ylivieskan seutukuntayhdistys. Molemmat hankkeet pyrkivät eri tavoin kehittämään kulttuurialaa tai sen yritystoiminnan edellytyksiä. Kielteisiä rahoituspäätöksiä ei ole maaseutuohjelmasta tehty lainkaan. Myöskään peruttuja hakemuksia ei ole.

Leader-hankkeiden rahoitus perustuu karkeasti luokitellen seudullisten Leader-ryhmien omiin ohjelmiin. Leader-ryhmä on rekisteröity yhdistys, joka kannustaa maaseudun asukkaita kehittämään omaa kotiseutuaan, lisäämään sen viihtyisyyttä sekä synnyttämään uusia työpaikkoja ja yrityksiä ^[9]. Leader-ohjelmat on laadittu yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Ne ovat vielä paikallisempia kuin alueellinen maaseutuohjelma. Leader-ohjelmatkin ovat kuitenkin linjassa alueellisen maaseutuohjelman sekä muiden maakunnan kehittämistä ohjaavien ohjelmien kanssa.

Kussakin Leader-ohjelmassa on määritelty omat rahoituksen prioriteetit ja linjaukset. Ohjelmien tavoitteita voivat olla esimerkiksi maaseudun hyvinvoinnin ja paikallisen kulttuurin säilyttäminen. Toisin kuin rakennerahastohankkeiden ja ELY-keskuksen kautta suoraan rahoitettavien maaseuturahaston hankkeiden, Leader-hankkeiden ei tarvitse välttämättä luoda uutta yritystoimintaa tai työpaikkoja. Kulttuurialan aihepiiri sopiikin luontevasti Leader-rahoitukseen.

Maaseuturahaston Leader-ryhmien kautta on rahoitettu peräti 28 erilaista kulttuuri- ja luovien alojen hanketta. Määrä vastaa noin 15–20 % kaikista Leader-hankkeista. Hankkeiden hakijat ovat pieniä, pääosin kolmannen sektorin toimijoita, eli käytännössä yhdistyksiä. Hakijoissa on myös oppilaitoksia, kuntien kehittämissyhtiöitä (esimerkiksi Naturpolis Oy), seutukuntayhdistyksiä ja kuntia. Joskus Leader itsekin voi toimia hakijana – silloin Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus päättää hankkeen rahoituksesta kokonaan.

Rahoitettujen Leader-hankkeiden sisältö on monipuolinen. Leaderien kautta on myönnetty rahoitusta muun muassa erilaisten kulttuurihistoriallisten rakennusten kunnostamiseen, kulttuuriharrastetilojen ja -alueiden kunnostamiseen ja rakentamiseen, näyttelyiden ja kulttuuritapahtumien suunnitteluun, järjestämiseen ja kehittämiseen, kulttuuritoiminnan monipuolistamiseen, yhteistyön ja markkinoinnin parantamiseen ja kansainvälistymiseen sekä kulttuurialan yritysten koulutus- ja kehittämistarpeiden selvittämiseen. Yhtään kielteistä Leader-rahoituspäätöstä ei ole tehty. Myöskään peruttuja kulttuuri- ja luovien alojen hakemuksia ei tiettävästi ole.

Kulttuurihankkeet Suomi 100 -ohjelmassa

Vuoden 2017 Suomi 100 -juhlaohjelmasta on rahoitettu Pohjois-Pohjanmaalle monipuolisesti erilaisia kulttuurialan hankkeita. Mukana juhluvuoden toteuttamisessa on oopperoita, näytelmiä, historiakulkueita, seminaareja, valokuva- tai muita näyttelyitä, kuorolaulutilaisuus sekä muun muassa valotaidekiertue yhdeksässä kunnassa ja 100 tapaa kokea kulttuuri -tapahtumasarja. Kulttuurihankkeiden tarkka lukumäärä ei ole tiedossa, sillä rahoitettuja hankkeita ei ole luokiteltu toimialoittain.

Suomi 100 -juhluvuoden teema on "yhdessä". Teema tulee ilmetä rahoitettujen hankkeiden sisällöstä. Hankkeiden tarkoituksena on tuoda Suomea monipuolisesti esille ja tarjota alueen ihmisille monenlaisia elämyksiä. Siksi hankkeissa ei ole toimialarajauksia, päinvastoin: ohjelman tavoitteena on, että hankekokonaisuudessa olisi mahdollisimman monen tyyppisiä hankkeita. Lisäksi ohjelman hankkeita pyritään saamaan maakunnan kaikkiin kuntiin. Hankkeita voi hakea kuka tai mikä organisaatio tahansa - hankkeissa toivotaan tehtävän monialaista yhteistyötä. Käytännössä kunnat ovat kuitenkin korostuneet hakijoissa.

Suomi 100 -ohjelmaan hyväksyttävillä hankkeilla ei ole määritelty tarkkoja rahoituskriteerejä. Hankkeiden täytyy kuitenkin olla mukana Suomi 100 -ohjelmassa - siihen haetaan ohjelman valtakunnallisella verkkolomakkeella. Koska rahaa on jaossa vähemmän kuin sitä haetaan, samalle hakijalle ei rahoiteta montaa hanketta.

Kulttuurihankkeiden rahoitushaasteet

Hankerahoituksen pyöreän pöydän ympärillä vallitsee monelta osin yhteisymmärrys kulttuurialan rahoitusongelmista ja -haasteista, mutta eroavaisuuksiakin löytyy. Yksi suurimmista ongelmista rahoittajien mukaan on esimerkiksi se, etteivät alueelliset EU-ohjelmat tue suoraan kulttuurialan kehittämistä, vaikka Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelma ja Pohjois-Pohjanmaan luovan talouden kehittämissuunnitelma eivät kehittämistyötä estäisikään. Vaikeutena on hankehakemusten riittämätön kytkeä elinkeinoelämään, yrittäjyyteen sekä työllisyys- ja kasvukysymyksiin.

Kulttuuritoimijoiden on rahoittajan mukaan vaikea ymmärtää liiketoiminta-ajatusta, tai että kulttuuritoiminnan itsessään pitäisi olla kannattavaa. Myöskään työllisyyteen liittyvä toiminta tai hankehakemuksessa esitetty työllistävä vaikutus ei ole kulttuurialan hakemuksissa kovin merkittävää. Hyviäkin esimerkkejä menneisyydestä löytyy: esimerkiksi vuosina 2008–2011 toteutetussa kulttuurin ja luovien alojen kehittämissuunnitelmassa Oulu15-sateenvarjohankkeessa löydettiin uusia tulokulmia esimerkiksi kulttuuriyrittäjyyteen. Alueelle laadittujen strategioiden ja ohjelmien pitäisi ohjata kehittämistyötä - kulttuuritoimijat nostivat esille ongelman, etteivät ne aina kohtaa käytäntöä tai mahdollisia alalle tarpeellisia kehittämissuuntia. Rahoittajienkaan näkökulmasta strategiset linjanvedot eivät ole välttämättä kulttuurialan aitoa kehittämistä tukevia.

Rahoittajat totesivat kulttuurialan olevan menossa yrittäjyyttä kohti, mutta useat toimijat ovat vielä välivaiheessa. Yksi haaste rahoittajien mukaan on, että kulttuuri elää tapahtumista, joiden toteutuksia tai tapahtumainfrastruktuuriin kohdistuvia investointeja, kuten esiintymislavoja tai äänentoistotekniikkaa, ei alueellisista EU-ohjelmista voi rahoittaa. Sama ongelma tunnistettiin myös kulttuuritoimijoiden parissa: rahoitus ohjautuu usein liiketoimintalähtöisesti ja perinteisen teollisuuden tarpeita kuunnellen. Kulttuuritoimijat ovat

pieniä ja kulttuurialan toimintamallit perinteisemmistä toimialoista eroavia, joten hankerahoitus ei aina tue kulttuurialan kehittämisen tarpeita tai tavoitteita. Ongelmaksi voi muodostua myös vastuullisen hanketoteuttajatahon löytyminen, jos kulttuuritoimijan oma vääntövoima ei riitä.

Haastatteluissa nousi selkeästi esille se, että erityisesti EU-hankkeiden vaatiman omarahoitusosuuden kasaan juokseminen on iso haaste pienille kulttuuritoimijoille, jotka yleensä ovat yleishyödyllisiä yhdistyksiä. Ongelma tunnistettiin myös rahoittajien parissa: hankehakemuksissa vaaditun omarahoitusosuuden löytyminen on kulttuurialalla vaikeaa. Lisäksi joidenkin rahoitusinstrumenttien vaatima kansainvälinen kumppanuus on haasteellinen pienelle kulttuuritoimijalle: omat verkostot voivat olla suppeat, eikä luontevaa yhteistyötappaa löydy. Osittain haastetta asettaa myös alan sisäinen kateus omissa verkostoissa ja sidosryhmien piirissä: kun toimintaresursseja on vähän, kyräilyn kohteeksi voi nousta se, kuka hankerahoituksesta oikeasti hyötyy ja kuinka paljon.

Rahoittajat nostivat esille kulttuurialan hakemusten huonon tason. Tästä johtopäätelmänä on, ettei kulttuurialan toimijoilla ole tarpeeksi osaamista hakea hankerahoituksia. Ongelmaksi nostettiin myös tiedon puute siitä, mistä rahoitusta voi hakea mihinkin kehittämistoimintaan. Usein hankerahoitusta ei rahoittajien mukaan edes "hoksata hakea": erityisesti tämä koskee maaseuturahaston tukia ja sen Leader-rahoitusta, jonka epäiltiin olevan kulttuuritoimijoille tuntemattomampi hankerahoitusmuoto.

Kulttuuritoiminta painottuu yleisesti Oulun ydinkeskustan alueelle, jolloin maaseuturahastosta ei voida kehittämistyötä rahoittaa. Yleisesti ottaen maaseuturahastosta rahoitetaan paljon kulttuuri- ja luovien alojen hankkeita, joiden hakijoina ovat kunnostautuneet muun muassa kyläyhdistykset. Aina rahoittajallakaan ei ole tietoa, millaisia kulttuuritoimijoita alueella toimii ja mitkä alan kehittämisen paikat voisivat olla, jolloin rahoitusmahdollisuuksista on hankala tiedottaa.

Kulttuuritoimijat nostivat taidon tai tiedon puutteen sijasta ensisijaiseksi ongelmaksi yhdistystoiminnan perusluonteen. Kulttuuritoimijat kutsuivat tätä "perustoiminnan lapiointiseksi", jolloin hankkeiden valmisteluun ei riitä aika tai taloudelliset resurssit. Toimintabudjetissa ei ole puskuria omarahoituksen kasaamiseen saati hankkeen maksatusten pyörittämiseen. Yleisesti todettiin, ettei pienen toimijan kannata ryhtyä hanketoteuttajaksi yhdistystoiminnan luonteen ja raskaan hallinnon vuoksi: yleishyödyllisten yhdistyksien yksivuotinen toimintasykli on haastava hanketoteutuksen näkökulmasta.

Yhden kulttuuritoimijan mukaan tulevaisuuden näkökulma kulttuurialalla on kääntynyt yhä enemmän elinvoiman lisäämisen suuntaan: rahoitettavan kulttuurin tulee olla tuottavaa kulttuuria. Toisaalta koko kulttuuri- ja luovien alojen kehittämiseen on herätty erityisesti nyt talouslaman aikana, kun toimialalla menee paremmin kuin muilla. Se, että arvostus pitää ansaita selviämällä muita paremmin, ei rahoittajankaan näkökulmasta ole järkevää. Kulttuuritoimijat näkivät asian samalla tavoin: arvopohja ei välttämättä ole Pohjois-Pohjanmaalla aidosti kovinkaan kulttuurimyönteinen.

Ratkaisuja kulttuurin rahoitushaasteisiin

Kulttuuritoimijat ja rahoittajat olivat lähes yksimielisiä siitä, että kulttuuri- ja luovien alojen arvostusta tulisi saada nostettua niin hankerahoituksessa kuin suomalaisessa yhteiskunnassa laajemminkin. Kulttuuri pitäisi alkaa nähdä itseisarvona ilman kytkentää johonkin toiseen toimialaan. Yksi rahoittaja totesi, että kulttuurin tulisi olla yhteiskunnan merkittävä osa-alue, jota tarvitaan ja johon jokaisella on oikeus. Kulttuurin arvo pitäisi nähdä yhteiskunnallisesti niin merkittävänä, että sitä myös resursoitaisiin.

Rahoittajien mukaan kulttuurin painoarvon lisääminen vaatii etenkin kulttuuritoimijoilta aktiivisuutta: kulttuuritoimijoiden tulisi osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun. Kulttuuri- ja luovilla aloilla tarvitaan myös enemmän tekemisen meininkiä ja sitä, että tehdään hyviä asioita. Lisäksi tarvitaan kulttuuritoiminnan "brändäämistä" ja laaja-alaista viestintää. Onnistumisia pitäisi tuoda enemmän esille. Kulttuuritoimijoiden tulisi myös ajaa enemmän yhteistä etuaan. Alan toimijoiden olisi tärkeää verkostoitua ja tehdä aitoa yhteistyötä paitsi keskenään, myös moniammatillisesti eri toimialojen ihmisten ja esimerkiksi yritysten välillä.

Kulttuuritoimijat toivoivat rahoittajilta enemmän joustavuutta, rohkeutta ja riskinottokykyä ohjelmakriteerien tulkitsemiseen ja hankerahoitukseen. Kulttuuritoimijoiden tulisi pystyä toimimaan pitkäjännitteisemmin ja taloudellisesti pidemmällä tähtäimellä. Lisäksi hankerahoittamisen tavoitteeksi tulisi ottaa kulttuurialan kehittäminen kokonaisvaltaisesti. Kulttuurilla tulisi pystyä näkemään kokonaisvaltaisia talousvaikutuksia ns. vieraanvaraisuusteollisuuden (hospitality industry) näkökulmasta.

Vieraanvaraisuusteollisuus-termi on lanseerattu Irlannissa ja sitä käytetään esimerkiksi matkailualalla, kun halutaan kytkeä kulttuuriala laaja-alaisempaan kontekstiin. Vieraanvaraisuusteollisuus perustuu ihmisten elämyksiin ja kokemuksiin ja se on riippuvainen heidän vapaa-ajastaan ja käytettävissä olevista tuloistaan.

Kulttuurin hyöty valuu muuallekin kuin kulttuurialalle, sillä se kehittää esimerkiksi paikallisten yritysten toimintaympäristöä. Kulttuuritoimijat yleensä kärsivät ensimmäisenä, jos esimerkiksi ihmisten käytettävissä olevat tulot vähenevät: silloin ihmisillä ei ehkä ole enää ylimääräistä rahaa, jolla he voisivat nauttia kulttuuripalveluista. Tämä vaikuttaa vähitellen kuitenkin myös muille kuin kulttuurialoille. [\[10\]](#)

Näkökulmaa tukee jo vuonna 2005 Oulussa tehty haastattelututkimus, jossa kulttuurialaa tutkittiin kaupunkien menestystekijänä. Tutkimuksessa todetaan, että Oulun imago on perustunut 1980-luvun alusta lähtien teknologiakaupunki - "brändiin", ja sitä on myöhemmin täydennetty osaamisen teemalla. Tutkimuksen mukaan oululaisen osaamisimagon tulisi perustua paitsi huipputeknologian hallintaan, myös yhä enemmän moniarvoiseen, suvaitsevaiseen ja luovaan ilmapiiriin. Siinä kyse ei siis ole osaamiseen liittyvän imagon painoarvon vähentymisestä, vaan pikemminkin sen sisällöllisestä rekonstruoinnista nykyajan arvomaailmoja vastaavaksi kokonaisuudeksi, jossa luovuudesta muodostuu ikään kuin osaamisen uusi retorinen jatke. [\[11\]](#)

Kulttuuritoimijat totesivat tarvitsevansa muun muassa enemmän ja yksilöllisempää palveluja, "sparrausta" ja tukea jo hankkeiden valmisteluvaiheessa. Myös rahoitusinstrumentteja tulisi avata kulttuurialan näkökulmasta aiempaa paremmin – antaa kuva, että rahoitus on myös kulttuurialan toimijoita varten. Kulttuuritoimijat ehdottivat proaktiivista hankehakijahakua, joka olisi räätälöity etenkin pienten kulttuuritoimijoiden toiminnan kehittämiseen sopivaksi. Kulttuuritoimijat voisivat hyötyä lisäksi esimerkiksi keskitetyistä hankehallintopalveluista.

Rahoittajat toivoivat kulttuuritoimijoilta lähes yksimielisesti kahta asiaa. Ensinnäkin kulttuuritoimijoiden tulisi kohtauttaa kulttuuri- ja luovia aloja enemmän muiden toimialojen kanssa – etenkin, kun nykyiset rahoitusohjelmat eivät tue kulttuurialan kehittämistä. He mainitsivat esimerkkeinä matkailualan, hyvinvointialan ja tekniset alat. Toiseksi rahoittajat toivoivat, että kulttuurihankkeissa olisi selkeämpi kytkös yrittäjyyteen ja liiketoiminnan kehittämiseen sekä työllisyyden edistämiseen, toisin sanoen nykyisten alueellisten EU-ohjelmien tavoitteisiin. Yksi rahoittaja totesi, että kulttuuriyritysten kehittämishankkeiden tulisi keskittyä enemmän vientiin ja kansainvälistymiseen. Merkittävää on, että rahoittajien hanketoiminnan taloudellisten ja työllistävien vaikutusten korostaminen ja se, että kulttuuri tulisi kytkeä johonkin muuhun toimialaan, olivat kulttuuritoimijoiden näkökulmasta nimenomaan ongelma, johon he toivoivat muutosta.

Rahoittajien mielestä etenkin kolmannen sektorin kulttuuritoimijoiden tulisi sietää enemmän byrokratiaa. Lisäksi pienten kulttuuritoimijoiden täytyisi kehittää osaamistaan erityisesti hankkeistamisessa eli idean kääntämisessä hankekielille. Yksi rahoittaja totesi, että rahoittajat itse tarvitsevat lisätietoa esimerkiksi siitä, mitä kulttuuriyhdistyksiä Pohjois-Pohjanmaalla toimii. Tieto auttaisi kohdentamaan rahoitusmahdollisuuksia koskevaa viestintää aiempaa paremmin. Kulttuuritoimijat puolestaan painottivat, että EU-ohjelmien laatijoiden ja rahoittajien tulisi perehtyä paremmin yleisesti kulttuurialaan ja sen kehittämistarpeisiin.

Yksi rahoittaja esitti, että kulttuurialan yhdistykset voisivat tehdä hanketoiminnassa laajempaa yhteistyötä kokeneempien hakijoiden, kuten esimerkiksi ammattikorkeakoulujen, kanssa. Jos yhdistyksillä ja ammattikorkeakouluilla olisi enemmän yhteisiä hankkeita, hankkeiden hakeminen ja toteuttaminen ei rasittaisi pieniä toimijoita kohtuuttomasti. Tällöin ammattikorkeakoulut antaisivat hankkeisiin osaamistaan ja osan omarahoitusosuudesta. Toisaalta yhdistykset tarjoaisivat ammattikorkeakouluille kentän kokemusta. Yhdellä kulttuuritoimijalla oli tämän tyyppisestä seutukuntatason yhteistyöstä erittäin myönteisiä kokemuksia – mallia voisi laajentaa muihinkin alueella toimiviin organisaatioihin ja kulttuurialan hankkeisiin.

Rahoittajat totesivat lähes yksimielisesti, että kulttuuritoimijoiden tulisi hakea hankerahoitusta laajemmin erilaisista rahoituslähteistä. Suomen sisällä rahoitusta voisi hakea aiempaa enemmän valtakunnalliselta tasolta, Opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Toisaalta pienempiin hankkeisiin, kuten tapahtumiin, kannattaisi hakea rahoitusta etenkin paikallisista Leadereistä. Kulttuuri- ja luovien alojen aloittelevien yritysten taas tulisi hakea aktiivisemmin sekä Leader-rahoitusta että ELY-keskuksen yritystukia.

Huomattavaa on, että Oulun seudun Leader-ohjelman raja ei seuraa Oulun kaupungin maantieteellistä rajaa. Vaikka siis Oulun seudun Leaderistä ei rahoiteta aivan kaupungin ydinkeskustan hankkeita, sen kautta voi hakea tukea kaupungin laitamien hankkeisiin. Kulttuurin paristakin voisi löytyä kaupungin laita-alueiden toimijoita, joille maaseuturahaston tavoitteet sopisivat. Toisaalta myös kaupungissa toimivan organisaation on mahdollista hakea Leader-rahoitusta silloin, kun hankkeen tavoitteet ja toiminta kohdistuvat maaseudulle tai koko maakuntaan.

Yksi rahoittaja totesi, että kulttuuritoimijoiden tulisi aktivoitua myös kansainvälisissä EU-ohjelmissa. Kulttuurin kehittäminen on jo nyt yksi rahoitusta ohjaava tavoite esimerkiksi joissakin Euroopan alueellisen yhteistyön ohjelmissa, kuten Interreg Pohjoinen- ja Pohjoinen Periferia -ohjelmissa, sekä vuoden 2016 lopussa hyväksytyssä Suomen ja Venäjän välisissä yhteistyöhankkeista rahoittavassa Karelia CBC -ohjelmassa. Kulttuuri- ja luovien alojen yhteistyötä tuetaan lisäksi Luova Eurooppa -ohjelmalla, jossa tuki myönnetään suoraan

Euroopan komissiosta. Rahoittaja hoksautti, että joidenkin kansainvälisten hankkeiden valmisteluun voi hakea EAKR-rahoitusta.

Sekä kulttuuritoimijat että rahoittajat esittivät yhdeksi ratkaisuksi kulttuuri- ja luovien alojen toimijoille tarkoitettuja hankeklinoita. Niiden avulla rahoittajat voisivat kertoa laajasti erilaisista rahoitusmahdollisuuksista kulttuuri- ja luovien alojen näkökulmasta käsin. Lisäksi rahoittajat voisivat auttaa yksilöllisemmin erityisesti pieniä toimijoita, jotka vasta suunnittelevat tai valmistelevat hanketta. Tilaisuudessa voisi esitellä myös erilaisia kulttuuri- ja luovien alojen hankkeita, jolloin kulttuuritoimijat näkisivät käytännössä, millaisia hankkeita ja millaisilla rahoituksilla niitä on rahoitettu. Hankeklinoita tarjoaisivat kulttuuritoimijoille samalla hyvän tilaisuuden verkostoitua ja etsiä yhteistyökumppaneita.

Jotta kulttuurin painoarvo olisi tulevaisuuden hanketoiminnassa suurempi, kulttuuri- ja luovat alat tulisi olla jatkossa mukana erilaisissa strategioissa ja ohjelmissa, jotka ohjaavat suoraan hankerahoitusta. Yksi rahoittaja totesi, että kulttuuritoimijoiden olisi tärkeää järjestäytyä, koota keskuudestaan uskottava ydinporukka. Sen jälkeen kulttuuritoimijoiden täytyisi "lobata" eli vaikuttaa tämän ydinporukan kautta niihin, jotka pystyvät vaikuttamaan esimerkiksi vuonna 2020 alkavan ohjelmakauden valmisteilla olevien ohjelmien sisältöön.

Rahoittaja painotti, että rakennerahasto-ohjelman valmistelun osalta kulttuuritoimijat voisivat olla yhteydessä esimerkiksi Opetus- ja kulttuuriministeriöön ja Brysselissä toimivaan Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimistoon. Jälkimmäinen hoitaa alueen edunvalvontaa Euroopan unionin suuntaan. Asia on juuri nyt ajankohtainen, sillä kun ohjelmaa valmistellaan jo alueellisella tasolla, sen sisältöön ei voi enää saada uusia painotuksia. Rahoittaja lisäsi, että EAKR-rahoitusta voi hakea myös alan järjestäytymiseen ja tulevan ohjelmakauden valmisteluun.

Mitä tulevaisuudessa?

Artikkelin taustatyö oli jo lähtökohdiltaan mielenkiintoinen, sillä kirjoittajat ovat työskennelleet niin sanotusti eri puolilla pöytää: toinen rahoittajana ja toinen hankkeita toteuttaneena kulttuuritoimijana. Työ antoi kuitenkin molemmille yllättävän paljon uutta tietoa, tuoreita näkökulmia ja oivalluksia käytännön työn kehittämiseen. Muun muassa ensimmäinen Pohjois-Pohjanmaan liiton ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen yhteinen kulttuuri- ja luovien alojen hankeklinoita on jo suunnitteilla.

Artikkelin selvitysvaiheessa tuli hyvin pian selväksi, että rahoittajat ja kulttuuritoimijat puhuvat samoista asioista, mutta eivät ymmärrä toistensa kieltä - tai ehkä vielä kuvaannollisemmin ilmaistuna, murrealuetta. Sanat saavat erilaisia merkityksiä, jolloin usein puhutaan toisen ohi. Kulttuurin painoarvon nostaminen sekä strategisella että käytännön tasolla vaatiikin enemmän vuoropuhelua, viestintää, oppia ja yhteistyötä niin kulttuuritoimijoiden, rahoittajien, rahoitusohjelmien laatijoiden kuin muiden alojen toimijoiden kesken. Tärkeintä olisi pyrkiä laajentamaan kunkin tahon näkökulmaa: olisi hyvä tulla puolittien vastaan sekä yrittää ymmärtää toinen toistensa ajattelua ja tarkoituspäitä. Lopulta kaikki haluavat kuitenkin samaa asiaa: enemmän hankerahoitusta Pohjois-Pohjanmaalle, myös kulttuurin alalla.

Pahimmillaan kulttuurialan ammattilaiset nähdään rahoittajien keskuudessa pelkästään haihattelevina taiteilijoina ja kulttuuritoimintana vain kaupallisina tapahtumina. Tapahtumat ovat toki vahvasti mukana esimerkiksi Oulun kaupungin strategisissa painotuksissa. Niissäkin ainoa arvokkaana näyttäytyvä kulttuuri on melko yksipuolisesti tuottavaa kulttuuria: toimintaa, joka panostaa elinvoiman kasvattamiseen - enemmän asukkaita, turisteja ja rahaa yrittäjien kassaan.

Totuus ei liene näin mustavalkoinen, ja dialogin vahvistaminen myös rahoittajien suuntaan vaatii kulttuuritoimijoilta oman työnsä monivaihteisempaa avaamista ja markkinointia. Kulttuurialan toimijat eivät aina osaa nähdä, saati tuoda esille, omaa arvoaan, ja liittää kehittämissuunnitelmiinsa konkreettista liiketoiminta-ajattelua. Kulttuuriala kuitenkin ammattimaistuu koko ajan, joten myös sen esiin nostamisen tulisi kehittyä samassa tahdissa. Kulttuuriala on edelläkävijöiden ala, jossa omaksutaan uusia yritysmuotoja, ylöstelemisen tapoja ja ansaintamalleja ennen muita. Ongelma voikin olla myös siinä, ettei kulttuurin liiketoimintaa ja ansaintalogiikkaa tai sen laajempia vaikutuksia yhteiskunnassa tunnusteta. Vieraanvaraisuusteollisuus on vielä terminä tuntematon suomalaisessa kulttuurialankin keskustelussa, vaikka sitä kohti alan näkökulmaa pitäisikin vahvistaa. Uusia näkökulmia voi olla siksi ongelmallista tulkata perinteisempien toimialojen asiantuntijoille. Hankerahoituksen kriteeritkään eivät välttämättä huomioi kovin uusia ja kokeellisia toimintatapoja, vaikka rahoittajat ne ymmärtäisivätkin. Haastepaikkoja löytyy siis puolin ja toisin.

Nykyisen ohjelmakauden ollessa hyvää vauhtia käynnissä, rahoitukseen on vaikeaa tehdä nopeita tai merkittäviä muutoksia. Lyhyellä tähtämellä olisikin tärkeää toteuttaa ainakin suunnitteilla oleva hankeklinoita, jossa kulttuurialan toimijat saisivat mahdollisuuden saada tietoa erilaisista rahoitusmahdollisuuksista ja tutustua rahoittajiin. Hankeklinoita voisi osaltaan helpottaa myös sitä, että kulttuuritoimijat osaisivat hakea rahoitusta laajemmin erilaisista rahoituslähteistä. Toisaalta eri toimijat voisivat verkostoitua ja tehdä enemmän

yhteistyötä erilaisten hankerahoitusten hakemisessa. Vastaavasti rahoittajat voisivat oppia enemmän ymmärtämään kulttuurialaa, sen kieltä ja yleistä toimintatapaa. Jotta molemminpuolinen oppiminen olisi mahdollista, klinikkaa ei tulisi toteuttaa perinteisenä seminaarina, pelkästään rahoittajien näkökulmasta.

Pidemmällä tähtäimellä olisi tärkeää huolehtia siitä, että rahoittajilla olisi tulevaisuudessa paremmat käytännön mahdollisuudet rahoittaa kulttuuri- ja luovien alojen hankkeita. Kulttuuri- ja luovat alat tulisi pyrkiä saamaan itseisarvona mukaan useampiin rahoitusta ohjaaviin strategioihin, ohjelmiin ja niiden rahoituskriteereihin. Kulttuuritoimijoiden olisikin tärkeää olla tässä proaktiivisia ja pyrkiä vaikuttamaan eri tason strategioihin ja ohjelmiin nyt, kun siihen on vielä mahdollisuus tulevaa ohjelmakautta silmällä pitäen. Kylmä totuus on, että pelkkä rahoittajien ymmärrys kulttuuri- ja luovien alojen kehittämisen tärkeydestä ei riitä, jos rahoitusta ohjaavat asiakirjat eivät tue näiden alojen hankkeiden rahoittamista.

Varsinainen EU-hankerahoitus tulee ainakin osittain tulevaisuudessa yhtenäistymään ilman eri tahojen suurempia ponnisteluja. Maakuntauudistusprosessi yhdistää maakuntaliittojen tehtävät ja ELY-keskusten EU-rahoitustehtävät 1.1.2020 perustettavaan maakuntaan – samalla alueella päätettävä EU-rahoitus siirtyy saman organisaation alle. Näin ollen yhden työssä haastatellun kulttuuritoimijan toive keskitetyistä hankehallintopalveluista toteutuu käytännössä automaattisesti.

Haastattelut:

Dahlström, K. 2016. Toiminnanjohtaja, Oulun juhlatiimat ja Oulun kulttuuritapahtumayhdistys ry. Haastattelu 2.11.2016. Tekijän hallussa.

Halunen, J. 2016. Tuottaja, Oulun kaupunki. Haastattelu 2.11.2016. Tekijän hallussa.

Helama, J. 2016. Toiminnanjohtaja, Pohjois-Suomen muotoilijat Proto ry. Haastattelu 30.11.2016. Tekijän hallussa.

Jaakola, P. 2016. Rahoitusasiantuntija, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Puhelinhaastattelu 25.11.2016. Tekijän hallussa.

Keisanen, P. 2016. Kehittämispäällikkö, Pohjois-Pohjanmaan liitto. Haastattelu 10.11.2016. Tekijän hallussa.

Ojala, H. 2016. Aluekehityspäällikkö, Pohjois-Pohjanmaan liitto. Puhelinhaastattelu 27.10.2016. Tekijän hallussa.

Onkalo, P. 2016. Asiantuntija, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Puhelinhaastattelu 1.11.2016. Tekijän hallussa.

Pulkinen, A. 2016. Asiantuntija, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Puhelinhaastattelu 24.11.2016. Tekijän hallussa.

Suorsa, A. 2016. Aluesuunnittelija, Pohjois-Pohjanmaan liitto. Puhelinhaastattelu 28.10.2016. Tekijän hallussa.

Suutari, T. Ryhmäpäällikkö, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Puhelinhaastattelu 31.10.2016. Tekijän hallussa.

Lähteet

1. [△Pohjois-Pohjanmaan liitto. 2014. Luovuus. Pohjois-Pohjanmaan luovan talouden kehittämissuunnitelma 2018. Julkaisu A: 55. Hakupäivä 29.12.2016.](http://www.pohjois-pohjanmaa.fi/file.php?3057)
2. [△Pohjois-Pohjanmaan EU-tietopiste. 2015. Rakennerahastohaku auki lokakuun alkuun saakka 09.09.2015. Hakupäivä 29.12.2016,](http://www.pohjois-pohjanmaa.fi...)
3. [△Euroopan komissio. 2014. Euroopan rakenne- ja investointirahastot. Hakupäivä 11.12.2016.](http://ec.europa.eu/regional_policy/fin/funding/)
4. [△Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimisto. 2016. Suomessa saatavilla olevat EU:n rahoitusinstrumentit vuosille 2014–2020. Hakupäivä 11.12.2016.](http://www.northfinland.fi/hankerahoitus)

5. ^{^ ab}Työ- ja elinkeinoministeriö. 2016. Mitä rakennerahastot ovat? Hakupäivä 11.12.2016.
<http://www.rakennerahastot.fi/mita-rakennerahastot-ovat#.WSQmY2jyiM8>
6. [^]Suomi 100 -ohjelma. 2016. Juhlavuoden valmisteluorganisaatio. Hakupäivä 11.12.2016.
<http://suomifinland100.fi/info/#juhlavuoden-jarjestelyt>
7. [^]Maaseutu.fi. 2016. Maaseutuohjelma pähkinänkuoressa. Hakupäivä 11.12.2016.
<https://www.maaseutu.fi/fi/maaseutuohjelma/Sivut/default.aspx>
8. [^]Maaseutu.fi. 2016. Tavoitteet. Hakupäivä 11.12.2016.
<https://www.maaseutu.fi/fi/maaseutuohjelma/tavoitteet/Sivut/default.aspx>
9. [^]Pop-Leader. 2016. Mikä on Leader? Hakupäivä 11.12.2016.
<http://www.popleader.fi/fi/mik%C3%A4-on-leader/leader-ryh-m%C3%A4t>
10. [^]Best Hospitality Degrees. 2016. What Exactly Is the Hospitality Industry. Hakupäivä 13.12.2016.
<http://www.besthospitalitydegrees.com/faq...>
11. [^]Kainulainen, K. 2005. Kulttuuriala kaupunkien menestystekijänä. Visioita ja näköaloja Jyväskylästä, Oulusta, Porista, Tampereelta ja Turusta. Tampereen yliopiston laitosten julkaisut. Tampere.

Metatiedot

Nimeke: Mahdollistaja vai ankeuttaja: hankerahoitus kulttuurialan muokkaajana. Teoksessa P. Isomursu, P. Hoppu & D. Wallenius (toim.) Minne matka, kulttuurituottaminen? Pohjoinen näkökulma kulttuurituottamiseen nyt ja tulevaisuudessa

Tekijä: Vitikka Riikka; Jakku Hanna

Aihe, asiasanat: hankkeet, kulttuuriala, rahoitus

Tiivistelmä: Tahto kulttuuri- ja luovien alojen kehittämiseen on Pohjois-Pohjanmaalla vahva. Maakunnassa on tehty vuonna 2014 Pohjois-Pohjanmaan luovan talouden kehittämisohjelma yhteistyössä alueen viranomaistahojen ja asiantuntijoiden kanssa. Ohjelman mukaan Oulu on luovan talouden toinen valtakunnan keskus. Hankerahoitus nähdään usein kulttuurialan toimijoiden keskuudessa kuitenkin haastavana ja tuntemattomana rahoitusmuotona.

Pidemmillä tähtäimellä olisi tärkeää huolehtia siitä, että rahoittajilla olisi tulevaisuudessa paremmat käytännön mahdollisuudet rahoittaa kulttuuri- ja luovien alojen hankkeita. Kulttuuri- ja luovat alat tulisi pyrkiä saamaan itseisarvona mukaan useampiin rahoitusta ohjaaviin strategioihin, ohjelmiin ja niiden rahoituskriteereihin.

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu, Oamk

Aikamääre: Julkaistu 2017-09-22

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe201709188637>

Kieli: suomi

Suhde: <http://urn.fi/URN:ISSN:1798-2022>, ePooki - Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut

Oikeudet: Julkaisu on tekijänoikeussäännösten alainen. Teosta voi lukea ja tulostaa henkilökohtaista käyttöä varten. Käyttö kaupallisiin tarkoituksiin on kielletty.